

Anastasya

– AliKemal · 09 Nisan 2016

Anastasya, Bosna'da doğmuş bir Sırp kızıydı. (Egedeki Yunan adalarında doğmuş bir Rum kızı olduğu da söylenmektedir.)Osmanlı Padişahı üçüncü Mehmed'in altıncı oğlu Ahmed'in dünyaya geldiği bin beş yüz doksan yılında doğdu

Osmanlı İmparatorluğunda tahtı ele geçiren şehzadelerin ilk işi, Fatih Kanunnamesi gereği diğer şehzadeleri ortadan kaldırmak oluyordu. Üçüncü Mehmet de aynıyı yaptı ve tam on dokuz kardeşini (üstelik önemli bir bölümü henüz bebekken) boğdurarak öldürttü.

Sonra kendi evlatları dünyaya geldi. Mahmut, Selim, Cihangir, Yahya, Mehmed, Ahmed, Mustafa... Üçüncü Mehmet, annesi Safiye Sultan'ın entrikalarıyla, ölmesini beklemeden onu tahttan indireceğine inandırıldığından, öldüğünde tahta geçmesi gereken Şehzade Mahmut'u boğdurarak öldürttü. Oysa Mahmut çok iyi yetiştirilmiş ve Osmanlının kötüye giden kaderini tersine çevirebilecek yeteneklere sahip birisiydi.

Hani derler ya, tarih tekerrürden ibarettir, diye... Koskoca Kanuni Sultan Süleyman da çok üstün nitelikleri olan ve devletin başına geçince Kanuni Sultan Süleyman'dan bile ileri işler başaracağı söylenen Şehzade Mustafa'yı da tıpkı III. Mehmed gibi, ölmesini beklemeden onu tahttan indireceğine inandırıldığından boğdurarak öldürtmemiş miydi?

Osmanlı tarihi Kanuni Sultan Süleyman'dan beri tahta iyi bir liderin geçmemesi yüzünden duraklama dönemine girmişti. Şehzade Mahmud'un idamı ile bu duraklama dönemi daha da bir tehlikeli boyuta girerek devam etmişti.

III. Mehmed, 1 Aralık 1603'de öldüğünde Şehzade Ahmed'in kendisinden büyük abisi kalmamıştı. Ağabeylerinden Cihangir ve Mehmed evvelce ölmüşler, Yahya ölüm korkusuyla annesi tarafından kaçırılıp izini kaybettirmiş (daha sonra ortaya çıkıp taht iddiasında bulunmuşsa da gayrimeşru kabul edilerek reddedilmiş) ve Selim de tahta çıkamayacak kadar ağır bir hastalıkla yatalak olup zaten birkaç ay sonra o da ölmüştü. Bu ortamda taht on üç yaşındaki Şehzade Ahmed'in olmuştu.

Tahta çıkan Ahmed, kendisinden iki yaş küçük olan ve akli dengesi pek yerinde olmayan kardeşi Mustafa'nın Fatih Kanunnamesi gereği kellesini vurdurması gerekiyordu, ama Ahmed vicdanının sesine uyarak ve kendisine ani bir şey olursa yerine geçecek başka bir şehzade bulunmadığından bu kanunu uygulamadı. Bunun yerine onu hareme hapsetti. Mustafa, haremde kendisi için özel olarak hazırlanmış bir yerde yaşadı. Yiyecek içeceği, saraya geçmesini engellemek için inşa edilmiş duvar üzerine açılmış delikten veriliyordu. Taht için ayak bağı olmadığı sürece sorun yoktu. Mustafa, böylece harem duvarları arasında on dört yıl sürecek olan yalnızlığına gömüldü.

I.Ahmed tahta çıktıktan sonra, Bosna beylerbeyi yeni padişahı kutlamak üzere İstanbul'a ulaştığında, yanında getirdiği esir cariyeyi de Osmanlı Sarayına armağan etti. Bu esir cariyeye anasının babasının kollarından zorla sökülüp alınmış Bosnalı Sırp kızı Anastasya idi.

Esareti bir türlü kabullenemeyerek sık sık hırçınlaşan ve bulabildiği her fırsatta kaçmaya teşebbüs eden Anastasya, 1604'de, on dört yaşına girdiğinde cariyeye olarak getirildiği Topkapı Sarayı'nda maruz kaldığı

esarettten kurtuluşun olmadığını idrak ederek bulunduğu ortama hızla intibak etti ve kendi arzusuyla Müslüman oldu.

I.Ahmed, kendisi de bir Çerkez olan annesi Handan Sultan tarafından, Şubat 1604'te henüz on dört yaşındayken, kendisinden bir yaş büyük, Çerkez kızı Mahfiruz Hatice Sultan ile evlendirilmiş ve aynı yıl içinde bu evlilikten Şehzade II. Osman dünyaya gelmişti. (Daha sonraları bu evlilikten, II.Osman'dan başka, Şehzade Bayezid ve Şehzade Hüseyin de dünyaya gelecektir).

Aynı yıl, yani 1604 içinde, bu defa büyükannesi Safiye Sultan'ın yönlendirmesiyle Fatma Haseki Sultan ile evlendirilmiş ve ondan da Şehzade Mehmed dünyaya gelmişti.

Anastasya, 1605'de, on beş yaşına ulaştığında güzelliği ve çekiciliği sayesinde hareme alındı. Onunla aynı yaşta olan Sultan I. Ahmet Mahpeyker (Ayyüzlü) olarak isimlendirdiği haremde bu yeni misafirine ilk görüşte aşık oldu ve bir daha onsuz yapamadı. Haremdekiler ona Kösem, yani, 'önde giden' dediler. Tabii ki hiç kimse onun ne kadar 'ileri gidebileceğini' tahmin etmemişti o vakit.

. Ve I.Ahmet, Anastasya ile evlenerek, onu Haseki, yani saray hiyerarşisinde oldukça muteber bir konum olan 'nikâhlı padişah eşi' yaptı. O andan itibaren Anastasya'nın güç tutkusu, bir örümcek ağı gibi örülecek ve sarayı avuçlarının içine almaya başlayacak, Osmanlı İmparatorluğunda yarım asır boyunca terör estirecekti. Ve entrika uzmanı, katil, hırsız (devleti soymakta onun rekoru günümüzde bile kırılabilmiş değil) bir kadın olup çıkacaktı.

Anastasya, hayatı boyunca padişah eşi olarak, padişah annesi olarak ve hatta padişah babaannesi olarak hep tehlikeli oyunların içinde bulundu. Verdiđi mücadelede, hiçbir engel tanımadı; tutkusuyla ve egosuyla hep acımasız oldu ve ne evlat için, ne de torun için, hiç kimse için vicdan azabı duymadı. Bir tek amaç için yaşadı. Hep başrolde olmak! Bunu becerdi de, imparatorluğu hinliğiyle, şatafatlılığıyla, musibetliğiyle ve kanlı elleriyle, sorumsuzca yöneterek "gerileme devrinin" baş mimarı oldu.

Osmanlı İmparatorluğunun gerileme dönemine girmesinin suçluları tutkuları mantıklarından evvel gelen padişah eşleridir. Bu dönem, imparatorluğun idaresini ele alıp, iktidarı sorumsuzca kullanan Anastasya ile doruk noktasına çıkmıştır.

Anastasya, zeki kadındı, sarayın uzun komplolar romanını satır satır yazıp ezberlemişti. Sultan I. Ahmed ile evlendikten sonraki yıllarda Ayşe ve Fatma sultanları doğurmuştu. Yıl 1612 idi ve ilk şehzadesi Murat'ı henüz doğurabilmişti. Oysa ondan önce Mahfiruz Hatice Sultan ve Fatma Haseki Sultan Şehzade Osman, Şehzade Mehmed, Şehzade Cihangir'i dünyaya getirmişlerdi ve onun doğurduğu Murat'ın tahta çıkmak için hiç şansı yoktu.

Sultan Ahmet öldüğünde, Osman Gazi'den bu yana devam eden eski veraset usulüne göre tahta Mahfirûze Haseki'den doğmuş olan en büyük Şehzade Osman'ın (Genç Osman) geçmesi gerekiyordu. Osman'ın padişahlığı ise, annesi Mahfiruz Hatice Sultan'ı 'Valide Sultan' yapacak, Anastasya devre dışı kalacaktı. Üstelik Genç Osman büyük bir ihtimalle babası Sultan I.Ahmed gibi merhametli davranmayacak ve Fatih Kanunnamesini uygulayarak kendinden küçük bütün erkek kardeşlerini katledecekti. Kurduđu bu dehşet senaryosu, Anastasya'nın hiç ama hiç hoşuna gitmiyordu. Oysa kocasının sağlığında yaşamaya alıştığı şatafatı sürdürebilmek için kocasının ölümü halinde tahta oğlunun oturması şarttı.

Olur, a, oğlunu tahta oturtamazsa, öncelikli olarak oğlunun katledilmesini engellemeliydi. Bunun çaresi

ise kardeş katlini yasaklayan bir kanunun çıkartılmasıydı. Bu konuda her sözünü dinletebildiği Sultan I. Ahmed'i ikna etmesi zor olmadı. Ekber ve Erşet Sistemi bunun üzerine kanunlaştırılarak yürürlüğe konuldu. Ekberiyet olarak da bilinen bu uygulamaya göre artık devletin başına, ölen padişahın en büyük oğlu değil, Osmanoğulları'nın yaşça en büyük erkeği geçecekti. Böylelikle kardeş katli uygulaması tarihe karışıyordu.

Demek ki, Ekber ve Erşet Sistemini, tarih kitaplarının yazdığı gibi Sultan I. Ahmet uygulamaya koymuş olsa bile, gizli mimarı, telkinleriyle kocasını yönlendiren Anastasya'dan başkası değildi. Anastasya bu yolla kendi gizli iktidarını perçinlemek niyetindeydi.

Anastasya, oğullarının Fatih kanunnamesiyle katledilmelerini engelledikten sonra, Şehzade Murat'ın ardından gönül rahatlığıyla İbrahim ve Süleyman şehzadeleri doğurmuştu.

Sultan I.Ahmed 22 Kasım 1617'de 27 yaşındayken vefat etti.

Sultan I. Ahmet'in ölümü üzerine Şehzade Mustafa'nın da on dört yıl süren 'Harem sürgünü' sona eriyordu. Duvar yıkılmış, Mustafa hem gün ışığını hem de Ekber ve Erşet Sistemi ile tahtı görmüştü. Artık o padişah I. Mustafa'ydı.

I.Mustafa kafes hayatından çıkmıştı çıkmasına ama ufak bir pürüz vardı. Akli dengesi pek yerinde değildi! Ama varsın olsun; arkasında kapı gibi, Ocak Ağaları'nın da (Yeniçerilikte yüksek bir rütbe) desteğini alarak kendisini tahta oturtan Anastasya vardı. Çok akıllı olmasına gerek yoktu, ne de olsa Anastasya onun yerine düşünürdü... Kâtib Çelebi ve Münecimbaşı gibi, devrin önde gelen isimlerinin de hastalığını doğruladıkları I.Mustafa, doğal olarak tahtın ağırlığını kaldıracak durumda değildi.

Osmanlı'nın akil adamları bu duruma sadece 96 gün dayanabildiler, akabinde Dar-üs- Saadet Ağası Hacı Mustafa, Sadaret Kaymakamı Sofu Mehmed Paşa ve Şeyhülislam Hocasade Esad Efendi'nin girişimleriyle I.Mustafa tahttan indirildi...

Genç Osman, 'İkinci Osman' olarak tahta çıkarıldı.

Anastasya Sultan'ın iktidarı ağır bir darbe yemişti. Peki ya pes edecek miydi?

Asla!

Babası I.Ahmet gibi Genç Osman da tahta çocuk yaştayken çıkmıştı. Henüz 14 yaşında olmasına rağmen Arapça, Farsça, Latince, Yunanca ve İtalyanca öğrenmişti. Genç Osman ufku çok geniş birisiydi, tahta çıkar çıkmaz devlet erkânı içindeki üst düzey yetkilileri değiştirdi, müderris ve kadıların atama yetkisini şeyhülislamdan alarak iş yapacak adamları bulmaya çalıştı. Çok yenilikçi bir padişahı, önemli devrimlere imza atmak istiyordu. Vizyon sahibiydi; ne varki sadrazamlarının hiç biri onun bu vizyonunu paylaşabilecek kabiliyette olmadı. Osmanlı hanedanında adet olduğu gibi ecnebi kadınlarla evlenmeyip, Şeyhülislam Esat Efendinin kızı Ayşe hatun ve Pertev Paşanın kızı Akile Hatun ile evlendi. Bu iki hatundan üç çocuğu olduysa da, hiç biri yaşamadı, üçü de doğumlarından birer yıl sonra öldü.

Tahta çıktığında devam eden İran seferine Serav Anlaşmasıyla son verdi. Kanuni Sultan Süleyman'dan beri protestanlara süregelen desteği katoliklerle protestanlar arasındaki Otuz Yıl Savaşlarında o da sürdürdü. Halil Paşa komutasındaki Osmanlı donanması 1620 yazında Akdeniz seferine çıktı. İstanbul'dan ayrıldıktan sonra Navarin'e gelen donanma, buradan da kuzeye, Adriyatik'e doğru yöneldi. Dıraç'da iki İtalyan gemisini ele geçirdikten sonra İtalya'ya asker çıkardı ve İspanyollara ait olan liman şehri Manfredonia'yı işgal etti. Dinyester Irmağı Lehistan ile Osmanlı İmparatorluğu arasında sınırı

oluşturuyordu ve iki devlet çok uzun zamandır barış içinde yaşıyorlardı. Fakat Lehistan bu barışı ihlal eder olmuştu. Bunun üzerine çıkılan Lehistan seferi ile tam bir başarı elde edilemese de barış yeniden sağlanarak Hotin Antlaşması yapıldı.

Lehistan Seferi esnasında Osmanlı ordusundaki askerlerin vurdumduymaz tavırlarını gördükten sonra orduda yenilikler yapmaya karar vermişti. Gevşemeye başlayan Yeniçeri Ocağı'nı tamamen lağvetmeyi, Türkmenler, Araplar ve Kürtlerden oluşan yeni bir orduyla tekrar Avrupa yollarına düşmeyi planlıyordu; kimi kaynaklara göre, 'Kızıl Elma' olarak nitelenen Roma'yı alarak, Fatih'in hayalini gerçekleştirmek istiyordu. Kapıkulu Ocaklarında mevcut askerden çok kayıtlı asker gösteren Kapıkulu ağaları, fazla gösterdikleri askerler için alınan paraları iç ediyorlardı. Genç Osman bu ödemeleri kestikten sonra ağaların düşmanlığını kazanmıştı. Başkenti Anadolu'ya taşımak, bozulan ilmiye sınıfına çeki düzen vermek ve belki de bazılarını çok rahatsız edeceği kesin olan, 'haremi tasfiye ederek' hanedanın Türk kızlarıyla evlenmelerini sağlamak gibi planları vardı, fakat genç yaşında yeterli tecrübesi olmadığından bu yenilikleri yapamıyordu. Onun bu yenilikçi düşünceleri Şeyhülislam Esad Efendi ve Kapıkulu Ocakları tarafından düşmanca karşılık buluyordu. Halep, Erzurum, Şam ve Mısır Beylerbeylerine kurmak istediği yeni ordu için asker yazdırmalarını emrettiği gizli yazışmalar saraydan yeniçerilere sızdırılınca huzursuzluk iyice ayyuka çıktı. Genç padişah yeni ordu için asker toplamayı hızlandırmak üzere Anadolu'ya gitmeye karar veriyse de bu Sadrazam Dilaver Paşa ve Şeyhülislam Esad efendi tarafından engellendi. Anadolu'ya geçmek için son çare olarak hacca gideceğini ilan etti. Daha önce hiçbir padişah hacca gitmemişti. Sadrazam Dilaver Paşa ve Şeyhülislam Es'ad Efendi çok uğraşılsa da Sultan Genç Osman fikrinde kararlıydı. Padişahın geçeceği güzergah üzerindeki vilayetlerin beylerbeyleri haberdar edildi ve hazırlık yapmaları istendi. Sultan Genç Osman'ın yanında 500 yeniçeri ve sipahi olacak, geri kalan asker İstanbul'un korunması için İstanbul'da kalacaktı. Sadrazam, defterdar, nişancı, rikab ümerası, gedikliler, 40 müteferrika ve 40 divan katibinin de hac kafilesinde yer alması planlamıştı.

Anastasya, olan biteni, Genç Osman'ın iktidarıyla sürgüne gönderildiği Edirne'deki eski saraydan her şeyi dikkatle takip ediyordu. Tam da burada beklediği fırsatın ortaya çıkmış olduğuna karar veren Anastasya, bu defa I. Mustafa'nın annesi Fuldane Sultan ile de işbirliği yaparak İstanbul'daki bağlantıları aracılığıyla, Sadrazam Kara Davut Paşa, Şeyhülislam Yahya Efendi ve yeniçeri ocağının ileri gelenlerini ayaklanmaları için kışkırtmaya başladı.

Padişah otağının Üsküdar'a kurulacağı günden bir gün önce, yeniçeriler Süleymaniye'de toplandılar. Ayaklanan yeniçeriler saraya girip bazı devlet adamlarını öldürdüler. Yeniçeri ve sipahileri ikna etmek isteyen Sultan Genç Osman, yeniçeri ağalarını merhamete getirmeye çalıştı. Ancak bunda başarılı olamadı. Yeniçeriler, Osmanlı tarihinde ilk kez bir padişahı akla gelmeyecek şekilde aşağıladıktan sonra 'çok iğrenç bir şekilde' katledecek ve tahta tekrar I. Mustafa'yı çıkaracaklardı.

İsyancılar başlangıçta Sultan Genç Osman'ın öldürülmesini düşünmüyorlardı. Anastasya bunu duyar duymaz isyanın elebaşlarına bolca para vererek padişahın Yedikule zindanlarına götürülüp orada öldürülmesini sağladı.

Sultan Genç Osman'ın naaşı, ertesi gün Sultan Ahmet Camii'nde kılınan cenaze namazından sonra babası Sultan I. Ahmed'in türbesine defnedildi.

Ölmeden önce Farisi mahlasıyla yazdığı beyitte şöyle diyordu:

"Niyetüm hizmet idi saltanat-u devtetime

Çalışur hâsîd ii bedhâh, aceb nekbetime"

(Niyetim saltanat ve devletime hizmet etmektir. Ama gariptir ki, kıskanç ve kötü niyetliler hep aleyhime çalıştı)

Kastettiği kıskanç ve kötü niyetli kimselerin Anastasya ve taifesi olduğunu söylememe bilmem gerek var mı?

Anastasya amacına nihayet ulaşmak üzereydi. Yeniden tahta çıkartılmış olan I. Mustafa nasıl olsa tez günde tahttan indirilecek ve böylece onun çocuklarına sıra gelmiş olacaktı.

Nitekim, Yeniçerilerin ikinci kez iktidara taşıdığı I. Mustafa'nın bu ikinci iktidarı bir sene üç ay yirmi iki gün sürmüştü. 1623 yılında Anastasya'nın entrikalarıyla I. Mustafa ikinci defa tahttan indirildi.

Ekber ve Erşed Kanununun gereği tahta oturması gereken Şehzade Mehmed'i ve Şehzade Cihangir'i,

Genç Osman kendisini devirip iktidarı ele geçirmek istedikleri fısıldandığından idam ettirmişti. Bu

nedenle Şehzade Murad'a saltanat yolu açılmıştı. Böylece henüz 11 yaşındaki Şehzade Murad tahta oturtuldu. Annesi Anastasya da hep hayal ettiği Valide Sultanlığa kavuşmuş oldu. Dolaylı yoldan

oğlunun henüz çocuk olmasından istifade ile adeta padişah da o idi. Anastasya'nın bu dolaylı iktidarı,

oğlu olgunlaşınca dek, tam 8 yıl 8 ay sürdü ve imparatorluğu onun baskısıyla sadrazamlığa getirilmiş

olan Topal Recep Paşa ile önde gelen Yeniçeri ağalarıyla beraber o yönetti. Ordu, iyice yozlaşmıştı. Genç

Murat, ara ara sesini çıkarsa da kendisine 'Genç Osman' hatırlatılıyor, üstüne üstlük annesinin

engellemeleriyle karşılaşılıyordu. Bu durum, devletin çökme noktasına geldiğini gören Murat'ın, 10 Şubat 1432 Salı günü patlak veren isyanla birlikte dizginleri eline almasına dek devam etti.

İsyanla başlayan kargaşa ortamı üzerine Sadrazam Topal Recep Paşa'yı idam ettiren genç Sultan,

annesinin devlet işlerinin içine giren ellerini de kırmış, onu etkisiz hale getirmişti. Anastasya'nın pasifize

edilmesiyle Osmanlı İmparatorluğu kendine gelir gibi oldu. Orduya çeki düzen veren Sultan IV. Murat,

27 Temmuz 1635'te Revan Seferine çıkarken kardeşi Şehzade Süleyman'ı ve Şehzade Beyazıt'ı

boğdurttu. Bunun ardından Şehzade Kasım'ı da 1638'de Bağdat seferi arifesinde boğdurttu. Şehzadeler

babaları I. Ahmed'in Sultanahmet Camii yanındaki türbesine gömüldüler.

Sultan IV. Murat Bağdat Seferi'nde Bağdat ve Musul'u aldı, Türk-İran sınırı bugünkü şekline çok yakın

olarak çizildi. Anastasya'nın gölgesinin saray üzerinden kalkmasıyla, Osmanlı devlet çarkı tekrar

işlemeye başlamıştı...

Ne var ki, 1640 yılında 8 Şubat'ı 9'a bağlayan gece Osmanlı'nın kudretli padişahlarından Sultan IV.

Murat henüz 28 yaşındayken vefat etti.

Bu ani kayıpla yasa boğulan saray halkı içinde üzülmeyen tek kişi vardı: annesi Anastasya! Anastasya,

IV. Murad'ın ölümüne sevinmişti, zira kendisini ve avanesini saraydan uzaklaştıran Sultan IV. Murat

gitmiş, diğer oğlu İbrahim tahta çıkmıştı.

Anastasya, bir kez daha iktidara yapışmıştı. 'İkinci Anastasya İktidarı' neredeyse sekiz buçuk yıl sürdü. Bu

zaman boyunca Anastasya yine istediği gibi at oynatıp Osmanlı arabasının frenine bastı. Devlet yine

tepe taklak gidiyordu. Lâkin tarih tekerrür edecek, Sultan İbrahim de ağabeyi gibi annesini iktidardan

uzaklaştırmaya karar verecekti. Ama bunu pahalya ödeyecekti. Anastasya'da daha ne numaralar vardı...

Hakkında çıkarılan 'deli' yakıştırmalarına rağmen Sultan İbrahim, gayet akıllı ve ne yaptığını bilen bir

hükümdardı. Annesinin etkisini kırdıktan sonra imparatorluk işlerini toparlamıştı. Dışarıda da peş peşe başarılar elde ediliyordu...

Ama tüm bunları umursamayan Anastasya, daha sinsi planlar yapıyordu. Karar vermişti: Tekrar söz sahibi olmak için oğlunu ortadan kaldırtacaktı! Saray içi darbesiyle İbrahim'i kapısı ve duvarları örülmüş bir odaya hapsettirdi. İbrahim'i, canlı olarak gören son kişiye, Evliya Çelebi'nin tasviriyle "neûzu b'illah yüzünde bir zerre nûr kalmayan" baş cellat Kara Ali oldu. Anastasya, öz oğlunu boğdurmuştu! Öz evladının katili olmak pahasına iktidar ihtirasından vazgeçmeyen Anastasya, torunu IV.Mehmet'in (Avcı Mehmed) 8 Ağustos 1648 tarihindeki taht töreninin en mutlu kişisiydi. Henüz 7 yaşındaki yeni Sultan, büyükannesine saltanatın kapılarını bir kez daha açmış oluyordu! Lâkin bu kez karşısında yeni Valide Sultan, IV.Mehmet'in annesi, padişah annelerinin devlet işlerine müdahil olmasına sıcak bakmayan Hatice Turhan Sultan vardı. Anastasya'ya manevra sahası bırakmamaya ve oğlunun dizginlerini bu hırs küpü kadına kaptırmamaya çalışan Turhan Sultan, ayak oyunları ustası Anastasya'nın canını sıkmaya başlamıştı. O halde onun da çaresine bakılmıyordu. Anastasya kararını vermişti. Nasıl oğlunu boğdurduysa, bu kez de torununu ortadan kaldırtacak, böylelikle hem Turhan'ı Valide Sultanlıktan edecek hem de daha kolay idare edebileceğini düşündüğü; oğlu İbrahim ile Saliha Dilâşûb Sultan'dan olma 9 yaşındaki diğer torunu Şehzade Süleyman'ı (II. Süleyman) tahta geçirecekti. Karanlık planını hayata geçirmeye yönelik ilk adımı, Mehmet'in sünnetinde attı. Cerrahbaşıyla anlaşarak küçük sultana 'sünnetli suikast' düzenletti. Operasyonda bilinçli olarak hata yapılmıştı ve küçük padişah az kalsın kan kaybından ölüyordu. Mehmet kurtulmuştu, lâkin büyükannesi pes edecek gibi değildi. Bu kez daha kapsamlı bir plan hazırladı. Usturanın yerini zehir alacaktı. Mehmet'in yemeğine zehir konacak, ondan da kurtulursa, Anastasya'nın kontrolündeki Ocak Ağaları sarayı basıp padişahı katledeceklerdi. Ama sarayın duvarları inceydi ve sinsi planların çok çabuk duyulmak gibi kötü bir huyu vardı. Vakti zamanında Anastasya'nın gadrine uğramış harem kadınlarından biri, kulak misafiri olduğu planı Turhan Sultan'a çıtlattı. Anastasya'nın bardağı taşıran bu son planı, saraydaki akil adamların sabrını tüketmişti. Turhan Sultan, adamlarından Baş-Lala Uzun Süleyman Ağa'ya kısa ve net bir emir verdi: "Anastasya'yı canlı görmek istemiyorum!"

Takvimler 3 Eylül 1651 tarihini gösterirken, odasında yeni planlarla meşgul olan Anastasya'nın kapısı kırıldı. Padişaha sadık askerler, yıldırım hızıyla içeri dalarak, Anastasya'yı ellerine geçirdikleri bir perde ipiyle boğdular. Böylece Anastasya'nın bir ünvanı daha oldu: "Osmanlı Sarayında idam edilen ilk valide sultan..."

'Anastasya Rejimi'nin artıklarının temizlenmesinin ardından Köprülü ailesine mensup sadrazamlar iş başına gelmeye başladı ve Valide Sultanların devlet çarkındaki etkileri, Anastasya ile birlikte son buldu.